

Huonokuntoisen miehen ihottuma

Keskussairaalan päivystykseen lähetettiin yleistilan heikentymisen vuoksi 30-vuotias aikaisemmin terve mies. Tulovaiheessa potilas todettiin harmaan kalpeaksi, korkeakuumeiseksi ja takykardiseksi. Vasemman käden sormissa näkyi pientä rupeutunutta nirhaumaa. Kättä oli potilaan kertoman mukaan näykkäissyt ystävän koira paria päivää aiemmin.

Teho-osastolla potilas pärjäsi aluksi ilman hengityksen ja verenkierron tukea. Hän alkoi kuitenkin valittaa molempien reisien ja alaselän ihon kihelmöivän. Tarkastelussa ihoalueilta paljastuivat laajalle leviävät petekiamuutokset. Muutamassa tunnissa potilaan tila heikkeni jyrkästi.

Vaikea-asteinen disseminoitunut intravaskulaarinen koagulaatio (DIC) ja raju monielinvaurio ovat tunnusomaisia pahamaineisen gramnegatiivisen *Capnocytophaga canimorsus*-bakteerin aiheuttamalle systeemille infektiolle. Bakteeri kasvaa tyypillisesti koiran mutta myös kissan suussa. Sepsiksen lisäksi se voi aiheuttaa myös endokardititeja, mykoottisia absesseja ja aivoabsesseja. Parantuneiden

tehohoitomahdollisuuksien vuoksi aiemmin suuri, jopa yli 30 %:n kuolleisuus yleistyneeseen infekioon on selvästi pienentynyt (van Dam ja Jasz 2011).

Intensiivisen tehohoitojakson päätteeksi potilaan tila lopulta vakaantui, mutta yleistyneen mikrotromboositaipumuksen vuoksi osa hänen kärkejänsistä jouduttiin amputoitmaan. ■

TUUKKA PUOLAKKA, LK, vs. sairaalalääkäri, tutkija
Vaasan keskussairaala, päivystyspoliklinikka ja HYKS, ensihoito

JON HOLMSTRÖM, LL, sairaalalääkäri
PEKKA TARKIAINEN, LL, erikoislääkäri
Vaasan keskussairaala, leikkaus- ja anestesiaosasto

RAKU HAUTAMÄKI, LL, apulaislääkäri
Vaasan keskussairaala, teho-osasto

KIRJALLISUUTTA

- Band RA, Gaijeski DF, Goyal M, Perrone J. A 52-year-old man with malaise and petechial rash. *J Emerg Med* 2011;1:39–42.
- van Dam AP, Jansz A. *Capnocytophaga canimorsus* infections in The Netherlands: a nationwide survey. *Clin Microbiol Infect* 2011;17:312–5.
- Hoppu S, Melkonieni M. Vain pieni koiranpurema? *Suom Lääkäril* 2009;64:2794–6.